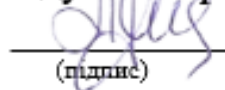

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Л.М. Шимановська-Діанич

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«29» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**«РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ І АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Освітня програма

«Менеджмент»

Спеціальність

073 Менеджмент

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти

бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент і антикризове управління підприємством» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «29» серпня 2023 року № 13

Полтава 2023

Укладач програми:

Чайка Інна Петрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту
Полтавського університету економіки і торгівлі

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня
бакалавр, к.е.н., доц.

_____ Т.О. Гусаковська
(підпис) (ініціали, прізвище)

«29» серпня 2023 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	11
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання	15
Розділ 6. Інформаційні джерела	16
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	18

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент і антикризове управління підприємством»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Інноваційний менеджмент <i>Постреквізити:</i> Виробнича практика	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – дисципліна з циклу професійної підготовки обов’язкова		
Курс/семестр вивчення	4 курс, 8 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	4 кредити ЄКТС/ 120 годин / 2 модуля	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 8 семестр - 120 год.		
- лекції: 16 год.		
- практичні заняття: 32 год		
- самостійна робота: 72 год		
- вид підсумкового контролю: ПМК		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: – загальна кількість: 8 семестр – 120 год.		
- лекції: - 8 год.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття:, - 16 год.		
- самостійна робота: – 96 год.		
- вид підсумкового контролю: 8 семестр - ПМК		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – Формування у студентів системи знань та навичок в галузі теорії та практики антикризового менеджменту на макро- та мікрорівні; про предмет і суть ризик-менеджменту, його місце в діяльності підприємств і вироблення практичних навичок аналізу ризиків на підприємстві в цілому та в різних його підрозділах, розуміння можливостей ризик-менеджменту для підвищення ефективності бізнесу.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Розкрити сутність, функції, закони та принципи ризик-менеджменту.
2. Оволодіти методиками оцінки ризиків та прийняттям обґрунтованих управлінських рішень щодо управління ними.
3. Оволодіти навичками управління фінансовими ризиками.
4. Навчитись розпізнавати кризові явища і прогнозувати наслідки їх розвитку та впливу на результати діяльності підприємств.
5. Набути знання щодо можливостей запобігання кризі або її пом'якшення.
6. Вивчити процедури ліквідації (зокрема, за процедурою банкрутства) та санації підприємства.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. • ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. • ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. • ЗК09. Здатність активно вчитися і оволодівати сучасними знаннями. • ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. • ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. • ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті. • ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). • СК01. Здатність визначати та описувати характеристики організації. • СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. • СК03. Здатність визначати перспективи розвитку організації. • СК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язок між ними. • СК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. • СК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, формувати та підтримувати корпоративну соціальну відповідальність організацій. • СК07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. • СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. 	<p>ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Сутність ризик-менеджменту сучасного підприємства

Тема 1. Ризик і підприємництво. Теоретична сутність та зміст ризику як економічної категорії

Ризик-менеджмент: сутність, основна мета та напрями. Місце ризик-менеджменту в управлінні соціально-економічними системами.

Ризик-менеджмент як галузь наукового управління. Мета і завдання ризик-менеджменту. Підходи до управління ризиками і їх зміст.

Методи ризик-менеджменту. Об'єкт та суб'єкт ризик – менеджменту. Об'єкт і суб'єкт управління. Принципи ризик-менеджменту. Функціональні обов'язки ризик-менеджера.

Міжнародні стандарти у процесі управління ризиками суб'єктів господарювання. Порівняльна характеристика існуючих концепцій ризик-менеджменту.

Тема 2. Природа ризиків, загальна характеристика факторів та чинників ризику в сучасних умовах господарювання.

Зовнішні чинники ризику прямої дії. Зовнішні чинники ризику непрямої дії. Внутрішні чинники ризику.

Зовнішнє середовище підприємства та пов'язані з ним ризики. Характеристика внутрішніх та зовнішніх факторів ризику у діяльності підприємства. Основні функції ризику як економічної категорії. Джерела та причини виникнення ризиків у соціально-економічних системах.

Особливості управління комерційними ризиками. Загальна характеристика галузевих і структурних ризиків. Вплив криміногенних ризиків на розвиток підприємств сфери бізнесу. Управління екологічними ризиками.

Управління внутрішніми ризиками підприємства. Внутрішнє середовище підприємства як місце виникнення ризиків. Бізнес-процеси на підприємстві. Управлінські дисфункції як причина виникнення внутрішніх ризиків. Адміністративні ризики та передумови їх виникнення. Особливості управління технічними, виробничими, соціальними і психологічними ризиками на підприємстві.

Тема 3. Класифікація ризиків, їх загальна характеристика.

Основні підходи до класифікації ризиків. Універсальна класифікація. Базова класифікація ризиків підприємств (чисті і спекулятивні ризики). Загальна характеристика економічних ризиків підприємства. Загальна характеристика управлінських (організаційних ризиків).

Основні класифікаційні ознаки ризиків: залежно від можливого результату (ризикової події), за джерелом виникнення, за ступенем небезпеки для підприємства, за ступенем доцільності, залежно від можливості уникнення втрат, за ступенем (ймовірністю) настання втрат, за можливістю страхування, за періодом існування.

Чисті і спекулятивні ризики та їх різновиди. Роль фінансових ризиків у господарсько-фінансовій діяльності підприємства: інфляційні, валютні, інвестиційні, кредитні, відсоткові ризики. Проблеми страхування виробничих (операційних) ризиків в Україні та напрями їх вирішення.

Тема 4. Ризик-менеджмент як система управління ризиком. Основні показники ризику та способи їх вимірювання.

Завдання і принципи управління ризиками на підприємстві. Функції ризик-менеджменту. Організація ризик-менеджменту, основні правила ризик-менеджменту та умови їх реалізації на підприємстві.

Закони управління ризиками: загальні, часткові та спеціальні. Сучасні методи управління ризиками та їх структурні компоненти. Основні групи методів управління ризиками: юридичні, адміністративні, економічні, соціальні, психологічні, виробничі, науково-прикладні. Стандарти організації ризик-менеджменту на підприємстві. Етани формування системи управління ризиками на підприємстві. Міжнародні стандарти управління ризиками.

Кількісна оцінка ризику. Метод оцінки фінансової стійкості (аналіз доцільності витрат) підприємства. Основні статистичні показники оцінки ризиків. Застосування методів експертних оцінок при оцінюванні ризиків на підприємстві. Методи «дерево цілей» і «дерево рішень» в оцінюванні ризиків.

Методика складання карти ризиків. Регламенти з ризик-менеджменту. Складання звіту з ризиків. Метод аналізу сценаріїв. Аналіз чутливості. Аналіз показників граничного рівня. Метод імітаційного моделювання ризиків. Метод Монте-Карло.

Тема 5. Організація, стратегія і тактика ризик-менеджменту. Характеристика методів та інструментів управління ризиками.

Зміст поняття «стратегія ризик-менеджменту», основні правила стратегії ризик-менеджменту на підприємстві. Основні засоби вирішення ризику. Прийоми зниження ризику.

Основні завдання ризик-менеджменту. Характеристика основних стратегій ризик-менеджменту: портфельна, ділова та функціональна. Конкурентні стратегії підприємства: низьких витрат, широкої диференціації, оптимального розміру витрат, фокусування на низьких витратах і фокусування на диференціації продукції. Основні стратегічні зміни та їх типи.

Складові елементи структурної політики ризик-менеджменту на підприємстві. Види політики дій. Основні форми політик ризик-менеджменту: профілактики, нейтралізації та стимулювання. Ресурсний підхід до тактичного управління ризиками на підприємстві. Особливості страхування, перестраховування та хеджування ризиків в Україні.

МОДУЛЬ 2. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Тема 6. Загальна характеристика кризових явищ в економіці. Аналіз факторів, що впливають на діяльність підприємств.

Поняття та задачі антикризового управління. Загальні поняття про кризу і кризові явища. Причини виникнення кризи. Типологія кризових явищ. Види криз. Класифікація організаційних криз. Причини організаційних криз. Суть і причини появи економічних криз. Циклічність економічних криз. Фази циклу і їх прояв. Види економічних криз. Взаємозв'язок технічних та економічних кризових явищ. Державне регулювання кризових явищ в економіці.

Аналіз зовнішнього середовища підприємства. Роль персоналу в системі антикризового управління підприємством. Використання інноваційного потенціалу при фінансовому оздоровленні підприємства. Бізнес-планування неплатоспроможного підприємства.

Тема 7. Діагностика фінансового стану підприємства. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства.

Основні фінансові показники неплатоспроможного підприємства. Алгоритм проведення аналізу щодо визначення неплатоспроможності підприємства на основі аналізу сукупності фінансових показників. Аналіз і оцінка структури балансу підприємства на основі бухгалтерської звітності. Визначення ознак фіктивного банкрутства. Визначення ознак доведення до банкрутства. Виявлення ознак прихованого банкрутства.

Задачі санаційного аудиту підприємства та етапи його проведення. Замовники санаційного аудиту підприємства, що перебуває у фінансовій. Визначення санаційної спроможності підприємства в процесі санаційного аудиту. Етапи та порядок проведення санаційного аудиту.

Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства, що перебуває в кризовому стані. Аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства та організації збутової діяльності. Виявлення причин кризи та сильних і слабких місць на підприємстві

Тема 8. Методи прийняття управлінських рішень при антикризовому управлінні.

Поняття про санацію підприємства. Мета фінансової санації підприємства. Форми санації. Шляхи відновлення платоспроможності підприємства. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства. Управління фінансовою санацією підприємства. Класична модель фінансової санації, етапи проведення. План санації підприємства.

Тема 9. Фінансові джерела санації підприємств. Організація правового забезпечення санації підприємств.

Форми фінансової санації: без залучення додаткових фінансових ресурсів на підприємство; із залученням нового фінансового капіталу. Участь кредиторів

у фінансовому оздоровленні боржника. Державна фінансова підтримка санації підприємства.

Участь персоналу в санації підприємства. Сутність формування кадрового антикризового потенціалу на підприємстві. Антикризова кадрова політика на підприємстві. Формування антикризових груп. Система антикризового управління персоналом.

Врегулювання господарських спорів. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств та порядок оголошення підприємства банкрутом. Альтернативні напрямки розгляду справи про банкрутство. Типи процедур, що може застосовувати господарський суд до боржника. Проведення у справах про банкрутство. Етапи провадження справи про банкрутство. Задоволення претензій кредиторів. Реорганізація підприємства. Форми реструктуризації підприємства. Види реорганізації підприємства.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Ризик-менеджмент і антикризове управління підприємством»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Сутність ризик-менеджменту сучасного підприємства					
<p>Тема 1. Ризик і підприємництво. Теоретична сутність та зміст ризику як економічної категорії</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція 1.</i></p> <p>1. Ризик-менеджмент і його місце в управлінні соціально-економічними системами. 2. Еволюція науки про ризик і її сучасний стан. 3. Загальний огляд понять ризику та особливості їх формування. 4. Невизначеність, надійність та безвідмовність системи та їх взаємозв'язок з поняттям ризику. 5. Аспекти прояву ризику в сучасних умовах господарювання</p>	2	<p>Тема 1. Ризик і підприємництво. Теоретична сутність та зміст ризику як економічної категорії</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття 1.</p> <p>1. Ризик-менеджмент: сутність, основна мета та напрями. 2. Підходи до управління ризиками і їх зміст. 3. Методи ризик-менеджменту. 4. Принципи ризик-менеджменту.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття 2.</p> <p>1. Функціональні обов'язки ризик-менеджера. 2. Порівняльна характеристика існуючих концепцій ризик-менеджменту. 3. Міжнародні стандарти у процесі управління ризиками суб'єктів господарювання</p>	2	<p>Тема 1. Ризик і підприємництво. Теоретична сутність та зміст ризику як економічної категорії</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Взаємозв'язок між основними поняттями ризик-менеджменту. 2. Життєвий цикл ризикової ситуації</p>	6
<p>Тема 2. Природа ризиків, загальна характеристика факторів та чинників ризику в сучасних умовах господарювання.</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція 2.</i></p> <p>1. Зовнішні чинники ризику прямої дії. 2. Зовнішні чинники ризику непрямої дії. 3. Внутрішні фактори ризику</p>	2	<p>Тема 2. Природа ризиків, загальна характеристика факторів та чинників ризику в сучасних умовах господарювання.</p> <p style="text-align: center;">Практичні заняття 3,4</p> <p>1. Зовнішні чинники ризику прямої дії. 2. Зовнішні чинники ризику непрямої дії. 3. Внутрішні чинники ризику. 4. Загальна характеристика галузевих і структурних ризиків. 5. Адміністративні ризики та передумови їх виникнення</p>	4	<p>Тема 2. Природа ризиків, загальна характеристика факторів та чинників ризику в сучасних умовах господарювання.</p> <p>1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою.</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <p>1. Вплив криміногенних ризиків на розвиток підприємств сфери бізнесу. 2. Управління екологічними ризиками. 3. Управлінські дисфункції як причина виникнення внутрішніх ризиків.</p>	6

<p>Тема 3. Класифікація ризиків, їх загальна характеристика</p>	-	<p>Тема 3. Класифікація ризиків, їх загальна характеристика</p> <p><i>Практичні заняття 5, 6</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до класифікації ризиків. Універсальна класифікація 2. Базова класифікація ризиків підприємств (чисті та спекулятивні ризики) 3. Загальна характеристика економічних ризиків підприємства 4. Загальна характеристика управлінських (організаційних) ризиків підприємства 	4	<p>Тема 3. Класифікація ризиків, їх загальна характеристика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання (кейсстадії) для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми страхування операційних (виробничих) ризиків в Україні та напрями їх вирішення 	4
<p>Тема 4. Ризик-менеджмент як система управління ризиком. Основні показники ризику та способи їх вимірювання.</p> <p>Лекція 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Задачі і принципи управління ризиками. 2. Основні підходи до управління ризиками. 3. Кількісна оцінка ризику. 4. Метод оцінки фінансової стійкості (аналіз доцільності витрат). 5. Оцінка економічного ризику на основі аналізу фінансової діяльності підприємства 	2	<p>Тема 4. Ризик-менеджмент як система управління ризиком. Основні показники ризику та способи їх вимірювання.КСВ</p> <p><i>Практичне заняття 7</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання і принципи управління ризиками на підприємстві. 2. Ризик-менеджмент як система: суб'єкт і об'єкт, функції ризик-менеджменту. 3. Організація ризик-менеджменту, основні правила ризик-менеджменту та умови їх реалізації на підприємстві. 4. Сутність законів управління ризиками. 5. Міжнародні стандарти управління ризиками. <p><i>Практичне заняття 8</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісна ознака ризику. 2. Метод оцінки фінансової стійкості (аналіз доцільності витрат) підприємства. 3. Оцінка економічного ризику на основі аналізу фінансової діяльності підприємства. 4. Умови вибору та характеристика методів кількісної оцінки та аналізу ризику 5. 	2	<p>Тема 4. Ризик-менеджмент як система управління ризиком. Основні показники ризику та способи їх вимірювання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регламенти з ризик-менеджменту. Складання звітів з ризиків. 2. Алгоритм проведення аналізу сценаріїв. 3. Методи імітаційного моделювання ризиків 	6
<p>Тема 5. Організація, стратегія і тактика ризик-менеджменту. Характеристика методів та інструментів управління ризиками</p> <p>Лекція 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні правила ризик-менеджменту. 2. Зміст поняття «стратегія ризик – менеджменту», основні правила стратегії ризик-менеджменту. 3. Тактика ризик-менеджменту. Основні засоби вирішення ризику. 4. Прийоми зниження ризику 	2	<p>Тема 5. Організація, стратегія і тактика ризик-менеджменту. Характеристика методів та інструментів управління ризиками</p> <p><i>Практичні заняття 9, 10</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні правила ризик-менеджменту. 2. Зміст поняття «стратегія ризик – менеджменту», основні правила стратегії ризик-менеджменту на підприємстві. 3. Тактика ризик-менеджменту. Основні засоби вирішення ризику. 4. Прийоми зниження ризику. 5. Конкурентні стратегії підприємства. 6. Основні стратегічні зміни та їх типи. 7. Основні завдання тактичного управління ризиками підприємств сфери бізнесу 	4	<p>Тема 5. Організація, стратегія і тактика ризик-менеджменту. Характеристика методів та інструментів управління ризиками</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p><i>Питання на самостійне вивчення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурсний підхід то тактичного управління ризиками на підприємстві. 2. Особливості страхування, перестраховування та хеджування ризиків в Україні 	6

Модуль 2. Антикризове управління підприємством					
<p>Тема 6. Загальна характеристика кризових явищ в економіці. Аналіз факторів, що впливають на діяльність підприємств <i>Лекція 5</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та задачі антикризового управління 2. Причини виникнення економічних криз 3. Циклічність економічних криз 4. Державне регулювання кризових ситуацій в економіці 5. Фінансово-економічні кризи на підприємстві 	2	<p>Тема 6. Загальна характеристика кризових явищ в економіці. Аналіз факторів, що впливають на діяльність підприємств <i>Практичне заняття 11</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про кризу і кризові явища. 2. Причини виникнення кризи. 3. Види криз. 4. Аналіз зовнішнього середовища підприємства. 5. Роль персоналу в системі антикризового управління підприємством. 6. Бізнес-планування неплатоспроможного підприємства 	2	<p>Тема 6. Загальна характеристика кризових явищ в економіці. Аналіз факторів, що впливають на діяльність підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок технічних та економічних кризових явищ. 2. Використання інноваційного потенціалу при фінансовому оздоровленні підприємства 	4
<p>Тема 7. Діагностика фінансового стану підприємства. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства <i>Лекція 6</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні фінансові показники неплатоспроможного підприємства 2. Визначення ознак фіктивного банкрутства 3. Визначення ознак доведення до банкрутства 4. Задачі санаційного аудиту підприємства та етапи його проведення 5. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства, що перебуває в кризовому стані 	2	<p>Тема 7. Діагностика фінансового стану підприємства. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства <i>Практичні заняття 12, 13</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алгоритм проведення аналізу щодо визначення неплатоспроможності підприємства на основі аналізу сукупності фінансових показників. 2. Аналіз і оцінка структури балансу підприємства на основі бухгалтерської звітності. 3. Аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства та організації збутової діяльності. 4. Визначення санаційної спроможності підприємства в процесі санаційного аудиту. 5. Етапи та порядок проведення санаційного аудиту 	4	<p>Тема 7. Діагностика фінансового стану підприємства. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виявлення ознак прихованого банкрутства 2. Виявлення причин кризи та сильних і слабких місць на підприємстві 	6
<p>Тема 8. Методи прийняття управлінських рішень при антикризовому управлінні. <i>Лекція 7</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета фінансової санації підприємства 2. Управління фінансовою санацією підприємства 3. Класична модель фінансової санації 4. План санації підприємства 	2	<p>Тема 8. Методи прийняття управлінських рішень при антикризовому управлінні. <i>Практичне заняття 14</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми санації підприємств. 2. Шляхи відновлення платоспроможності підприємства. 3. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства. 4. Управління фінансовою санацією підприємства. 5. Класична модель фінансової санації, етапи проведення 6. План санації підприємства. 	2	<p>Тема 8. Методи прийняття управлінських рішень при антикризовому управлінні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p>Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переваги досудової санації за участю податкового органу. 2. Огляд Кодексу України з процедур банкрутства 	4

<p>Тема 9. Фінансові джерела санації підприємств. Організація правового забезпечення санації підприємств <i>Лекція 8</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми фінансової санації. 2. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. 3. Державна фінансова підтримка санації підприємства. 4. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств та порядок оголошення підприємства банкрутом. 5. Реорганізація підприємства. 	2	<p>Тема 9. Фінансові джерела санації підприємств. Організація правового забезпечення санації підприємств <i>Практичні заняття 15, 16</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми фінансової санації: без залучення додаткових фінансових ресурсів на підприємство; із залученням нового фінансового капіталу. 2. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. 3. Державна фінансова підтримка санації підприємства. 4. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств та порядок оголошення підприємства банкрутом. 5. Альтернативні напрямки розгляду справи про банкрутство. 6. Типи процедур, що може застосовувати господарський суд до боржника. 7. Види реорганізації підприємства. 	4	<p>Тема 9. Фінансові джерела санації підприємств. Організація правового забезпечення санації підприємств</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання, винесені на самостійне вивчення 2. Виконати практичні завдання для самостійної роботи. Студенти мають змогу отримати завдання та завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1795 3. Опрацювати додаткові матеріали, рекомендовані викладачем за темою. <p style="text-align: center;">Питання на самостійне вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь персоналу в санації підприємства. 2. Врегулювання господарських спорів. 3. Задоволення претензій кредиторів. 	6
16			32		48

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
<p>Модуль 1 (теми 1–5). Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу семінарських занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)</p>	50
<p>Модуль 2 (теми 6–9) Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу семінарських занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)</p>	50
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Кодекс України з процедур банкрутства. Редакція від 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
2. Про затвердження Порядку погодження умов і порядку проведення санації державних підприємств до відкриття провадження у справі про банкрутство за рахунок небюджетних джерел фінансування. Постанова Кабінету міністрів України № 38 від 30 січня 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/38-2013-%D0%BF#Text>
3. Глущенко С.В., Івахненко С.В.. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти : навчальний посібник. Київ : НаУКМА, 2020. 92 с.
4. Калініченко З. Д. Ризик-менеджмент: навчальний посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» / З. Д. Калініченко. – Дніпро : ДДУВС, 2021. – 224 с.
5. Михалицька Н.Я., Механізми вихначення ознак та мовірності банкрутства підприємств.– URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej2/txts/soc/05mnjjbp.pdf> (дата звернення: 17.01.2022).
6. Смерічевський С.Ф., Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.
7. Скібіцька Л. І., Матвеев В.В., Щелкунов В. І., Подрезов С.М. Антикризівий менеджмент: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2020. 584 с.
8. Стратегічне управління. Антикризове управління : навч. посіб. / О. М. Кібік та ін. Одеса : Фенікс, 2019. 203 с.
9. Ткаченко А. М., Силенко С. А. Вплив антикризового управління на формування стратегії розвитку промислового підприємства / Запорізь. нац. техн. ун-т. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. 299 с.
10. Хмілевська А., Войтко С.. Формування індексу циркулярної економіки для порівняльного аналізу переходу країн Європи до циркулярної економіки. Економіка та суспільство. 2021. №32. – URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/796/763> (дата звернення: 01.02.2023).
11. Хринюк О. С., Бова В. А. Моделі розрахунку ймовірності банкрутства як метод оцінки фінансового потенціалу підприємства. Ефективна економіка. 2018. № 2. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6121> (дата звернення: 11.01.2023).
12. Srinivas K. Process of Risk Management [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/331783796_Process_of_Risk_Management.pdf, вільний (дата звернення: 26.01.2023). – Назва з екрана

Додаткові

1. Івченко І. Ю. Економічні ризики : Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 304 с.
2. Комарницький І.Ф., Терлецька Ю.О. Антикризове управління підприємством : теорія та практика : навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ, 2010. 243 с.
3. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2012. 366 с.
4. Ілляшенко С. М. Економічний ризик : Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 220 с.
5. Матвійчук А. В. Аналіз і управління економічним ризиком : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.

6. Машина Н. І. Економічний ризик та методи його вимірювання : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 188 с.

7. Останкова Л.А. Шевченко Н.Ю. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 256 с.

8. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: навч. посіб. К. : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. 200 с.

9.

Інформаційні ресурси

- www.eben-net.org
- www.globalcompact.org.ua
- www.csr-ukraine.org
- www.csrgender.org.ua
- www.un.org.ua/ua
- www.ilo.org

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час підсумкового контролю знань, дистанційни курс на платформі Moodle.